

15. *Ausonius Theoni*

Ausonius 'salve' caro mihi dico Theoni,
 versibus expediens quod volo quodque queror.
 tertia fissipedes renovavit Luna iuventas,
 ut fugitas nostram, dulcis amice, domum.
 nonaginta dies sine te, carissime, traxi;
 huc adde aestivos: hoc mihi paene duplum est.
 vis novies denos dicam deciesque novenos
 isse dies? anni portio quarta abiit.
 sexaginta horas super et duo milia centum
 te sine consumpsi, quo sine et hora gravis.
 milia bis nongenta iubet dimensio legum
 annumerata reos per tot obire dies:
 iam potui Romam pedes ire pedesque reverti
 ex quo te dirimunt milia pauca mihi.
 scirpea Dumnotoni tanti est habitatio vati?
 Pauliacos tanti non mihi villa foret.
 an quia per tabulam dicto pangente notatam
 debita summa mihi est, ne repetamus, abes?
 bis septem rutilos, regale nomisma, Philippos,
 ne tanti fuerint, perdere malo, Theon,
 implicitum quam te nostris interne medullis
 defore tam longi temporis in spatio.
 ergo aut praedictos iam nunc rescribe Darios
 et redime, ut mora sit libera desidiae,
 aut alios a me totidem dabo, dummodo cari
 conspicer ora viri, pauperis usque licet.

15 V quodve *codd.*
 10 una *Reeve*
 demensio V
 domnotonis V
 medica pugna notatam V: tabulam digito pugnante notatam *Toll.*: tabulam digito pangente notatam *Sch.*: tabulam qua medica pugna notata est *La V. de Mirmont*
 20 ne *Pith.*: nec V
 25 alios *Pith.*: abos V
 2 expediens *Heins.*: experiens V
 7 vis *Vin.*: bis V
 11 nongenta *Pith.*: nonaginta V
 15 Dumnotoni *Jullian.*: Domnotoni *Scal.*
 17 tabulam dicto pangente notatam *Peip.*: tabulam dicto pangente notatam *Toll.*: tabulam qua medica pugna notata est
 23 Darios *Pith.*:
 quodque *Kenney*:
 deciesve *Kenney*:
 dimensio *Sch.*:
 tabulam *Peip.*:
 tabulam *Toll.*:
 tabulam *Sch.*:
 medica pugna notata est
 tabulam qua medica pugna notata est

puppe citus propra sinuosaque lintea veli
 pande; Medullini te feret aura noti
 expositum subter paradas lectoque iacentem,
 corporis ut tanti non moveatur onus.
 unus Dumnotoni te litore perferet aestus
 Condatem ad portum, si modo deproperes,
 inque vicem veli, quotiens tua flamina cessant,
 remipedem iubeas protinus ire ratem.
 invenies praesto subiuncta petorrita mulis;
 villa Lucani- mox potieris -aco.
 rescisso disces componere nomine versum;
 Lucili vatis sic imitator eris.

16. *Ausonius consul vatem resaluto Theonem*

Aurea mala, Theon, sed plumbea carmina mittis;
 unius massae quis putet has species?
 unum nomen utrisque, sed est discrimen utrisque:
 poma ut mala voces, carmina vero mala.
 vale, beatus nomen a divis Theon,
 metoche sed ista saepe currentem indicat.

17. *Ausonius Pontio Paulino*

Condiderat iam solis equos Tartesia Calpe
 stridebatque freto Titanius ignis Hiberno;
 iam succedentes quatibat luna iuventas,
 vinceret ut tenebras radiis velut aemula fratris;
 iam volucres hominumque genus superabile curis

33 veli *Heins.*: venti V tibi *Sch.*
 disce V 38 Lucili *Toll.*: Lucilii V
 16 V 3 utrisque¹ *Vin.*: utriusque V
 utrique V in *ras.* 5 beatis *Scal.*
 metodus V: μεροχή *Auratus* currentem *Pulm.*: currente V
 equos *om. T* 1 Tartesia *Vin.*: tartasia (cart- T) *codd.*
 inclinis *Heins.*: Titan iam signis *Peip.* 2 Titanius ignis *Hilberg*: Titan insignis *codd.*: Titan

mulcebant placidi tranquilla oblivia somni;
transierant idus, medius suprema December
tempora venturo properabat iungere Iano,
et nonas decimas ab se nox longa kalendas
10 iugiter acciri celebranda ad festa iubebat.

nescis, puto, quid velim tot versibus dicere. medius fidius
neque ipse bene intellego; tamen suspicor. iam prima nox
erat ante diem nonum decimum kal. Ian. cum redditae
sunt mihi litterae tuae oppido quam litteratae. his longe
15 iucundissimum poema subdideras, quod de tribus Sueto-
nii libris, quos ille de regibus dedit, in epitomen coegisti
tanta elegantia, solus ut mihi videre assecutus, quod
contra rerum naturam est, brevitatis ut obscura non esset.
in his versibus ego ista collegi:

20 Europamque Asiamque, duo vel maxima terrae
membra, quibus Libyam dubie Sallustius addit
Europae adiunctam, possit cum tertia dici,
regnatas multis, quos fama oblitterat et quos
barbara Romanae non tradunt nomina linguae . . .

25 Illibanum Numidamque Avelim Parthumque Vononem
et Caranum, Pellaea dedit qui nomina regum,
quique magos docuit mysteria vana Nechepsos,
et qui regnavit sine nomine mox Sesoostris.

haec tu quam perite et concinne, quam modulate et
30 dulciter, ita iuxta naturam Romanorum accentuum enun-
tiasti ut tamen veris et primigeniis vocibus sua fastigia
non perirent! iam quid de eloquentia dicam? liquido
adiurare possum nullum tibi ad poeticam facundiam

10 iubebat CKM: vocabant T

15 quo, omisso 16 in Reifferscheid

legi T: cognovi CKM

Sch.: nechepsi codd.

moxque Sesoostris T

codd.

22 possit CKM: posset T

28 mox Sesoostris CM: mox Sesoostris K:

31 primigeniis ed. Par. 1513: primigenis

12 ipse CKM: ego T

16 de T: om. CKM

19 col-

27 Nechepsos

Romanae iuventutis aequari. certe ita mihi videris. si erro,
pater sum, fer me et noli exigere iudicium obstante 35
pietate. verum ego cum pie diligam, sincere ac severe
iudico. affice me, oro, tali munere frequenter, quo et
oblector et honoror.

accessit tibi ad artem poeticam mellea adulatio. quid
enim aliud agunt 40

audax Icario qui fecit nomina ponto
et qui Chalcidicas moderate enavit ad arces,

nisi ut tu vegetam et sublimem alacritatem tuam
temeritatem voces, me vero, et consultum et quem filius
debeat imitari, salutari prudentia praeditum dicas? quod 45
equidem contra est. nam tu summa sic appetis ut non
decidas; senectus mea satis habet si consistat.

haec ad te breviter et ilico vespere illius secuto mane
dictavi. ita enim tabellarius tuus ut epistulam referret
instabat. nam si mihi otium fuerit oblectabile negotium 50
erit ad te prolixius delirare, te ut eliciam, mihi ut
satisfaciam. vale.

18

Paulino Ausonius: metrum sic suasit ut esses
tu prior et nomen praegrederere meum;

quamquam et fastorum titulo prior et tua Romae

praecessit nostrum sella curulis ebur,

et, quae iam dudum tibi palma poetica pollet, 5

lemnisco ornata est, quo mea palma caret.

longaevae tantum superamus honore senectae.

quid refert? cornix non ideo ante cycnum,

nec quia mille annos vivit Gangeticus ales

vincit centum oculos, regie pavo, tuos. 10

34 videris K: videri CMT

Acc.: arcthos (-tos T) codd.

suspectum habet Green

18 Z (= CKLT)

36 ac CM: et KT

48 haec KMT: hoc C

42 arces
secuto

10 pavo CKL: pave T